

приятелка, с които цял живот ще си помагат и в хубаво, и в лошо, ще са си верни един на друг до края на дните си. Приятели обикновено стават деца, които играят заедно и се разбират, семействата на които се уважават.

Предпочита се обичаят избиране на биязер и арет да стане на някой голям байрам, голям празник, но това не е задължително. Когато двете семейства сметнат, че са готови, сами решават кога и в кой ден да стане това. Родителите на двете деца купуват предварително подаръци. Едните за едното дете, бъдещият биязер на тяхното дете, другите – за другото. Събират се първо в едната къща, после на другата вечер в другата. На ритуала по избиране на приятел задължително присъства ходжата, който чете молитва и ги поучава: „*От днеска вий сте заедно, приятели до гроб. Нямаме право един друг да се обиждате, нямаме право да искате едно и също момиче*“. Децата се кълнат пред Корана, че ще са си верни и ще се обичат и уважават цял живот. Родителите им дават подаръците. След това децата целуват ръка на родителите, като първо се целува ръката на родителите на детето, с което ставаш биязер, а после и на своите. По същия начин минава и обичаят арет при момичетата.

ТРУДОВИ ПРАЗНИЦИ И ОБИЧАИ

Строеж на нова къща

Строежът на къща е важен момент от живота на всеки човек, независимо дали е българин или циганин. Според ромите преди още да се купи мястото за строеж, се гледа какви са съседите. *Комшиите са най-важното нещо. Нямаш ли добри комшии, си загубен. До комшията отиваш и за хубаво, и за лошаво.* Смята се, че ако човек не си хареса съседите, не трябва да купува и мястото.

Преди да се започне строежът, трябва мястото да се изчисти, защото *не знайш на какво място почваш да строиш, може да има нещо мръсно, лошо.* Ромите християни викат свещеник да чете на мястото, преди да се почне строежът, за да се изчисти. Пак за същото на четирите ъгъла на бъдещата къща слагат по една малка златна паричка. *Златото е най-чистото нещо. То има силата да гони лошавото.* Ромите мюсюлмани изорават цялото място с рало, за да се очертае и изчисти, да дойде друга пръст. Смята се, че *сичкото лошо заминава, щото са обръща пръстта.*

По стара народна традиция, когато се полагат основите, се коли курбан – коч, агне, яре. Може и петел или кокошка да се заколи, но според вярването кръв трябва да има за здравето и благо на хората, които ще живеят в новия дом. Курбанът се коли на ишик, мястото, където ще бъде прагът на къщата, или върху източния десен камък. С кръвта на жертвата се напръск-